

Sanja Ivić

GRAĐANSTVO
EVROPSKE UNIJE:
KA POSTMODERNOJ
KONCEPCIJI GRAĐANSTVA?

Novi Sad
2014.

SADRŽAJ

Uvod	9
------	---

I KONCEPCIJE GRAĐANSTVA

Uvod	25
1. Građanstvo kao aktivno učešće	30
2. Građanstvo kao pravni status	34
3. Etnicitet, nacionalitet i građanstvo	38
4. Univerzalistička koncepcija građanstva	50
5. Politike identiteta	60
6. Građanstvo i identitet: osnove modernističkog i postmodernističkog poimanja identiteta	66
7. Rolsovo poimanje građanstva kao odraz postmoderne građanske kulture	104
8. Ka postmodernoj koncepciji građanstva?	113
9. Nadnacionalni model građanstva	123
10. Evropsko građanstvo	136

II POJAM GRAĐANSTVA EU KAO DINAMIČKA KATEGORIJA

Uvod	149
1. Evropska unija kao postmoderna politička zajednica	155
2. Određenje građanstva EU u okviru ugovora Evropske unije	171
3. Prava i slobode građana Evropske unije	186
4. Prva decenija građanstva Evropske unije: odraz modernističke ideje građanstva?	202
5. Građanstvo Evropske unije kao nadnacionalni koncept	213
6. Demografski izazovi EU	219

III METAFIZIČKE PRETPOSTAVKE IDEJE
EVROPSKOG GRAĐANSTVA

Uvod	227
1. Duhovni i kulturni aspekt Evrope	235
2. Evropske vrednosti	238
3. Određenje evropskog identiteta u okviru evropskih ugovora, povelja i deklaracija	247
4. Konceptije evropskog identiteta	253
5. Postmoderno poimanje prava	261

IV KA POSTMODERNOJ KONCEPCIJI GRAĐANSTVA?

Uvod	271
1. Problem „demokratskog deficita” EU	273
2. Evropa građana: ka postmodernoj koncepciji građanstva?	292
3. Kriza evropskog identiteta u okviru javnog političkog diskursa EU	299
4. Etika brige: ka postmodernoj etici?	305
Zaključak	319
Bibliografija	327